

Tampella

Tampereen kaupungin ja korkeakouluyhteisön kumppanuuden ajankohtaiskatsaus

Rantanen, Ojala, Liikka

Esityksen sisältö

- Esitellään kaupunginhallitukselle kumppanuussopimuksen toteutumisen tilannekatsaus:
 - Opiskelijaystävällisyyden toimenpideohjelman toteutumisen tilanne
 - Kansainvälinen Tampere
 - Kansainvälisten osaajien veto- ja pitovoima
 - Kongressien tilannekatsaus
 - TKI-yhteistyön tilannekatsaus
 - Kaupungin ja korkeakouluyhteisön TKIO-yhteistyömallin tilanne
 - Tampere Insider –verkkoalusta
 - Ekosysteemisopimusten tilanne
 - Sirutoiminnan katsaus
 - Yhteisen edunvalvonnan nostoja
- Kumppanuussopimuksen ohjausryhmä nosti vuodelle 2024 erityisesti **kansainvälisyyden, opiskelijoiden työllistymisen ja TKI-toiminnan** teemat, jotka ovat kuluvan vuoden toiminnan painopisteitä.

Korkeakouluyhteistyö tähtää tulevaisuuteen

Tampere on kasvava kaupunki, jonka tulevaisuus on opiskelijoissa. Haluamme kasvattaa kaupunkiin muuttavien opiskelijoiden määrää ja heidän jäämistään alueelle työvoimaksi, sekä kasvattaa kansainvälistä vetovoimaamme ja pitovoimaamme.

Muun muassa tämän vuoksi korkeakouluyhteistyö on tärkeää. Pitämällä huolta opiskelijoistamme ja varmistamalla heidän sujuvan pääsytensä työelämään, takaamme Tampereelle parhaat osaajat nyt ja tulevaisuudessa.

Lukuja Tampereesta (v. 2022):

88,1 %

Tampereen nettomuuttajista oli 15-24 vuotiaita (positiivisia nettomuuttajia 15–24-vuotiaat ja 45 – 65+ -vuotiaat)

68,8 %

Tampereen nettomuuttajista oli opiskelijoita tai koululaisia

Noin joka viides tamperelainen on opiskelija

Tampereella toimii yli 200 opiskelijajärjestöä

Kuitenkin suurin poismuuttajaryhmä kuntien välisessä nettomuutossa ovat ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet.

Kumppanuuden tausta ja tavoitteet

- Tampereen kaupunki, Tampereen yliopisto ja Tampereen ammattikorkeakoulu ovat solmineet kumppanuussopimuksen, jonka nykyinen sopimuskausi kestää vuoteen 2025 asti.

Kumppanuuden tavoitteena on:

Syventää jo olemassa olevaa yhteistyötä, kehittää ja johtaa sitä strategisena kokonaisuutena

Kehittää tutkimusyhteistyön vaikuttavuutta kaupungin ja sen palveluiden kehittämisessä

Vastata toimintaympäristön yhteisiin haasteisiin

Edistää alueen kilpailukykyä, vetovoimaa ja tunnettuutta

Edistää alueen houkuttelevuutta opiskelijakaupunkina

Edistää opiskelijoiden, erityisesti nuorten, hyvinvointia ja työllistymismahdollisuuksia

Edistää koulutuksen ja muun työllistymistä edistävän palvelutarjonnan yhteensovittamista alueen osaavan työvoiman tarpeisiin

Edistää kansainvälisen yhteistyön vaikuttavuutta ja osaajien houkuttelua

Tehostaa yhteisesti tunnistettujen edunvalvontatavoitteiden toteutumista kansallisesti ja kansainvälisesti

Vahvistaa datan jakamista ja tietoperusteisen päätöksenteon edellytyksiä

Kumppanuuden toiminnalliset painopisteet

1. Opiskelijaystävällisyydessä ykkönen

Kaupunki ja Korkeakouluyhteisö edistävät yhdessä opiskelijoiden palveluita ja Tampereen seudulle juurtumista. Julkinen kaupunkitila, sen tapahtumat ja palvelut ovat sujuvasti opiskelijoiden käytössä.

2. Osaamisen veto- ja pitovoima kilpailukyvynturvaajana

Kaupunki ja Korkeakouluyhteisö mahdollistavat yhdessä kumppaneiden kanssa innovaatioiden syntymistä ja osaamisen valjastamista. Osaamistarpeiden ennakoimista tehdään uuden liiketoiminnan mahdollistamiseksi ja olemassa olevan liiketoiminnan uudistamiseksi. Yhteistyö perustuu liiketoiminta-, innovaatio ja startup -ekosysteemeihin, yrittäjyyden ja opiskelijoiden työllistymisen edistämiseen sekä jatkuvan oppimisen tukemiseen.

3. Kansainvälinen Tampere

Kaupunki ja Korkeakouluyhteisö edistävät kaikessa toiminnassaan kansainvälistä ja avointa Tamperetta.

Kansainvälisten osaajien palvelut ovat sujuvia ja kansainvälisten verkostojen yhteistoiminta vaikuttavaa. Kaupunki ja Korkeakouluyhteisö mahdollistavat edellytyksiä kansainvälisen TKI-rahoituksen saamiseksi ja tapahtumien houkuttelemiseksi.

4. Uudistuvaa kumppanuutta

Kaupunki ja Korkeakouluyhteisö luovat yhdessä ennakkoluulotonta kumppanuutta. Kumppanuustyön myötä yhteistyö kasvaa opetuksen, tutkimuksen ja tiedon hyödyntämisen yhteistoimintaekosysteemiksi. Yhteistyö Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa vakiintuu ja sitä edistetään päämäärätietoisesti.

Kumppanuuden tutkimukselliset painopisteet

1. Muuttuva yhteiskunta ja sen vaikutukset

Tulevaisuuden kehityssuuntien ymmärtäminen ja niihin reagointi on yhteiskuntien kriittinen menestystekijä.

Monialaisessa tutkimustyössä syvennetään ymmärrystä yhteiskunnan erilaisista muutosilmiöistä ja muutosvoimista ja niiden vaikutuksista paikallisyhteisöihin, yksilöihin ja palvelujärjestelmiin.

2. Kestävä kaupunki suunnannäyttäjänä

Kaupunkien ekologinen, sosiaalinen, kulttuurinen ja taloudellinen kestävyys on lähtökohta kaupungin kehittämiseksi.

Kaupunki toimii alustana yhteistyölle, jossa laajennetaan ymmärrystä kestävästä kaupungin erilaisista ilmiöistä ja kehityssuunnista sekä luodaan konkreettisia toimia kestävästä kaupungin rakentamiseksi ja kestävästä liiketoiminnan mahdollistamiseksi.

3. Hyvinvoiva kaupunkilainen kaiken lähtökohtana

Hyvinvoivan yhteiskunnan ytimessä on hyvinvoivat yksilöt yhteisöjensä jäseninä eri elämänvaiheissa.

Tutkimus- ja koulutusyhteistyö tuottaa tietoa yksilöistä, elämäntapojen muutoksista, vuorovaikutuksen muodoista ja tavoista edistää hyvinvointia ja terveyttä.

Opiskelijaystävällisyysohjelman toteutumisen tilanne

Opiskelijaystävällisysohjelman tausta

- **Opiskelijaystävällisyyden ohjelma on ensimmäinen korkeakoulujen ja kaupungin yhteisesti hyväksyttävä toimenpideohjelma. (Hyväksytty KH 6.2.2023)**
 - Ohjelman tavoite on luoda pitkäjänteinen, organisaatioiden yhteinen visio kehittämiseen.
 - Ohjelma on iteratiivinen, ja sitä on mahdollista päivittää tarpeen mukaan.
- Ohjelman toteutumisen vaiheesta raportoidaan vuosittain kaupunginhallitukselle ja elinvoima- ja osaamislautakunnalle sekä kumppanuussopimuksen ohjausrakenteen mukaisesti kumppanuuden seurantaryhmälle ja ohjausryhmälle
- Ohjelman tarkoitus on toimia sateenvarjona, jonka alla eri toimijoiden eri organisaatioista on mahdollista edistää opiskelijaystävällisyyttä. **Ohjelma itsessään ei edellytä mittavaa resursointia, vaan mahdollistaa järjestäytymisen ja selkänojan olemassa olevien tavoitteiden edistämiseksi ja voimavarojen kokoamiseksi.**
- Vuoden 2023 aikana on toteutettu ohjelman mukainen järjestäytyminen eri kokonaisuuksiin, ohjelman näkyvyytyötä sekä vahvistettu olemassa olevia rakenteita.

Opiskelijaystävällisyyden toimenpideohjelman teemat

Kaupunkitilassa
näkyvä elävä
opiskelijakulttuuri

Kun arki sujuu,
opiskelija voi hyvin

Aidosti
kansainvälinen
opiskelijayhteisö

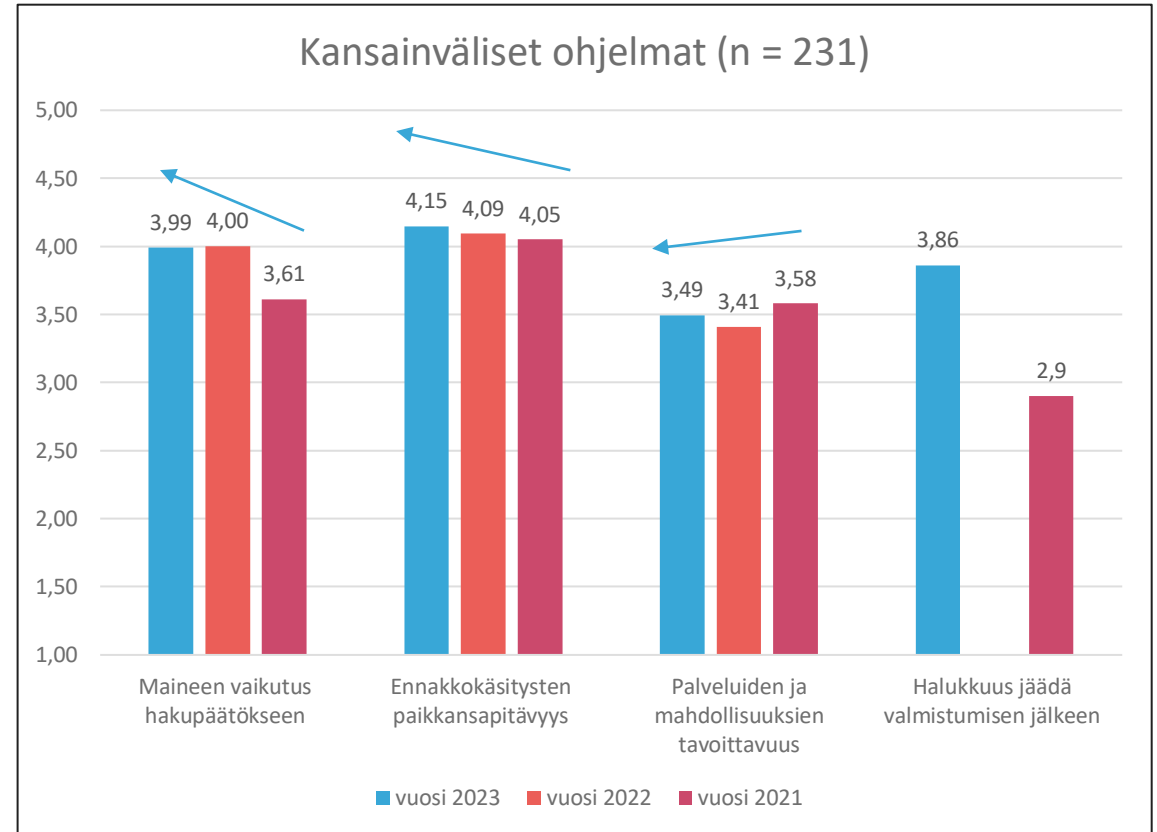
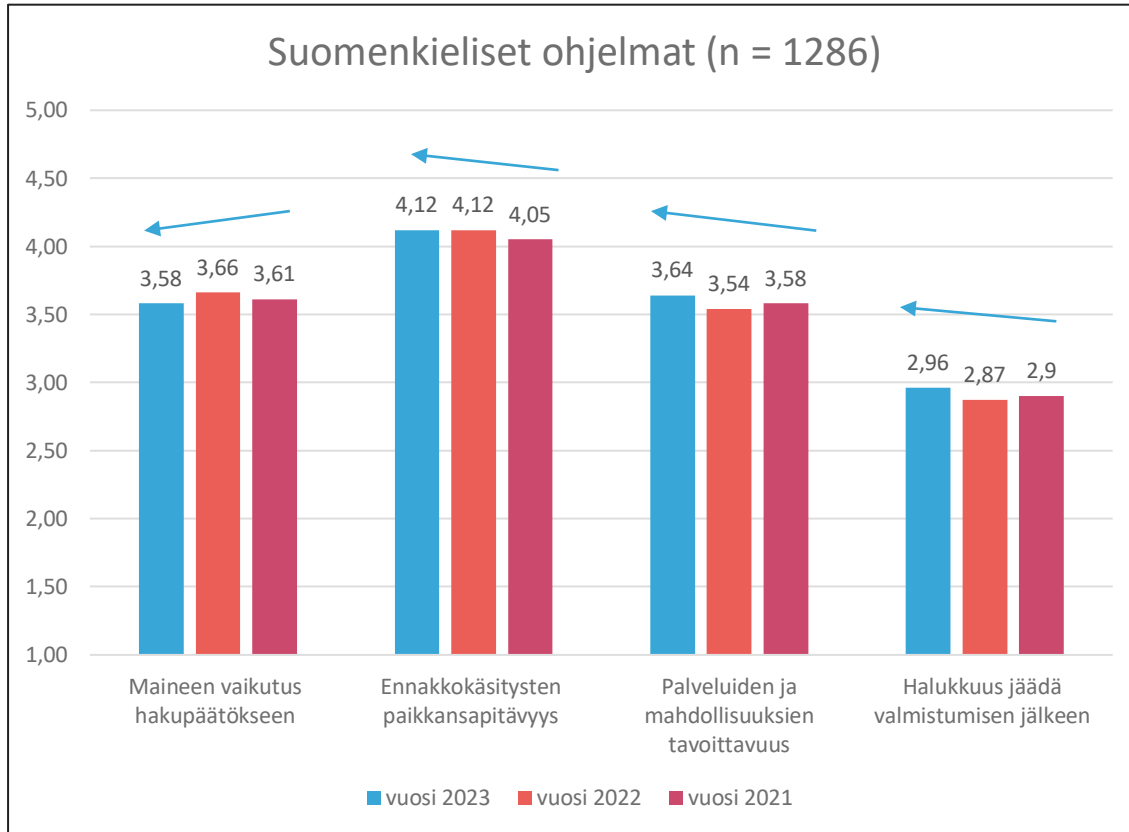
Tampere on Suomen opiskelijaystävällisyydessä ykkönen

Tuemme
työpaikkojen
syntymistä
Tampereelle

Viestintämme
tavoittaa
opiskelijat

Keräämme ja
jaamme yhdessä
tietoa

Uuden opiskelijan kyselyiden tuloksia, Tampereen yliopisto

Eri vuosien keskiarvojen vertailussa on otettava huomioon, että vuonna 2021 keskiarvo on sekä suomi- että kv-ohjelmien vastausten yhteiskeskiarvo, koska kyseisenä vuonna vastauksia ei eroteltu.

Uuden opiskelijan kyselyn (TAU 2023) avovastauksien analyysi

- Suomenkielisistä ohjelmista saatiin 162 avovastausta. Keskeiset teemat:
 - **Liikenne**, erityisesti joukkoliikenteeseen liittyvät teemat
 - **Asuminen**, erityisesti opiskelija-asumiseen liittyen
 - **Viestintä**, erityisesti kaupungin tarjoamiin mahdollisuuksiin liittyen (palvelut, tapahtumat ym.)
- Kansainvälisistä tutkinto-ohjelmista saatiin 100 avovastausta. Keskeiset teemat:
 - **Työllistyminen**, erityisesti työpaikat, joissa ei ole vaatimusta suomen kielen osaamisesta
 - **Tapahtumatoiminta**, erityisesti yhteisöllisyys ja verkostoitumisen näkökulmasta
 - **Viestintä**, erityisesti palveluihin ja englannin kieleen liittyen
- **Opiskelijakyselyiden perusteella viestinnän rooli, palveluihin (joukkoliikenne, asuminen) ja työllistymiseen liittyvät toimet ovat keskeisiä.**
- TAMK:n kyselyiden tulokset hyvin saman suuntaisia kuin yliopiston kyselyissä.

Ohjelman toteuttamisen arviointia 2024 alussa

Teema-alue	Toteutus	Havainnot yhteistyöstä
Kaupunkitilassa näkyy elävä opiskelijakulttuuri	Vaiheessa	Opiskelijajärjestöjen merkittävä rooli opiskelijakulttuurin toteuttajina: keskustelut Opiskelijan Tampere ry:n roolista käynnissä, liittyy mm. kaupunkitilan elävöittämiseen.
Kun arki sujuu, opiskelija voi hyvin	Käynnissä	Osallistuminen onnistunut hyvin, monialainen yhteistyö tuttua teemojen parissa. Haasteena teemojen kompleksisuus. Käynnistynyt opiskelijahyvinvointifoorumi saanut erinomaisen vastaanoton.
Aidosti kansainvälinen opiskelijayhteisö	Käynnissä	Laaja, läpileikkaava teema ja painotus. Mm. International House, Tampere Welcoming City –kokonaisuudet tukevat toimeenpanoa vahvasti.
Tuemme työpaikkojen syntymistä ja nopeaa työllistymistä Tampereelle	Vaiheessa	Haastava erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden osalta. TE-palveluiden uudistus haastaa yhteistyön rakentamista. Yrittäjyyden vahvistaminen keskiössä mm. kasvupalveluiden kanssa. Tampere Insider –alusta konkretisoi yhteistyötä.
Viestintämme tavoittaa opiskelijat	Käynnissä	Yhteistyörakenteet toimivat, tavoitteena ensisijaisesti viestinnän ja palveluiden tavoittavuuden parantaminen. Tampere.fi/opiskelijat ja Tampere.Finland –sovellus.
Keräämme ja jaamme yhdessä tietoa	Vaiheessa	Haastava saavuttaa täyttä tiedonjaon täyttä potentiaalia, rakenteellisuus vielä työn alla. Hyviä kokemuksia mm. uuden opiskelijan kyselyistä.

Tulevia avauksia

- **Kaupungin tarpeista syntyvien opinnäytetöiden teettämisen prosessi** on pitkällä valmistelussa: tavoitteena on keskitetysti koota ja julkaista opinnäytetyöaiheet Tampere Insider –verkkoalustalle. Henkilöstöyksikön kanssa on valmisteltu yhdenmukaista palkitsemismallia. Benchmarkkina toimii mm. Helsingin kaupungin malli.
- **Opiskelijan arjen palvelut -yhteistyöfoorumi** vahvistaa vuoropuhelua opiskelijoiden pitovoiman vahvistamisessa. Mukana keskeiset sidosryhmät (esim. Pirha, YTHS), linkittyminen mm. hyvinvointistrategiaan keskeistä.

Kansainvälinen Tampere

Kansainvälinen Tampere

- **Kansainvälisyys oli yksi kumppanuuden ohjausryhmän valitsemista painopisteistä vuodelle 2024.**
- **Kansainvälisten opiskelijoiden työllistyminen** alueelle vahvasti esillä uusien harjoittelupaikkojen etsimisen kautta. Asiaa edistetään kiinteässä yhteistyössä korkeakoulujen, Tampere Welcoming City -ohjelman, International Housen ja Kauppakamarin kanssa.
 - Q1/2024 kampanjoitu International Tampere -markkinoinnissa ja palvelutarjonnassa kesätyö- ja harjoittelumahdollisuuksia, joita alueen työnantajat nostaneet esiin
- Study & Stay-yhteistyön toimintasuunnitelmaa on valmisteltu ja toimintaa systematisoitu
- Tampere Welcoming City –ohjelma osallistui korkeakoulujen Sprint Innovation Festival -tapahtumaan teemalla "kansainvälisten opiskelijoiden pitovoiman parantaminen".
 - Erityisesti esille nousi tiedon hajanaisuus ja vaikeasti löydettävyys.
- Kansainväliset opiskelijat ja osaajat ovat keskeisenä ryhmänä Tampere Insider –alustayhteistyössä.

Kansainvälinen Tampere

- **Kansainvälisiä kongresseja** haetaan Tampereelle aktiivisesti yhteistyössä. Kongressien tukirakenteita ja kongressiambassadortoimintaa kehitetään edelleen. Tampereella kansainvälisten kongressien osalta paluu Covid-19 jälkeiseen aikaan vuonna 2026. Kuluvan vuoden suurimpia kongresseja:
 - International Research Society in Public Management - IRSPM 16.-18.4.2024 (800 hlö)
 - European Aerosol Conference 25-30.8.2024 (800 hlö)
 - International Federation of Medical Students Association General Assembly IFMSA 1.-8.8.2024 (800 hlö)
- Vuodelle 2026 on vahvistunut kaksi merkittävää kongressia: European Conference on Educational Research - ECER 17.8.-21.8.2026 (3000 hlö) ja IEEE International Conference on Image Processing - ICIP 13.-17.9.2026 (1 400 hlö).
- **Lisäksi alueen EU-tavoitteiden ja toiminnan uudistaminen** on valmistelussa yhteistyökumppaneiden kanssa.

TKI-yhteistyön tilannekatsaus

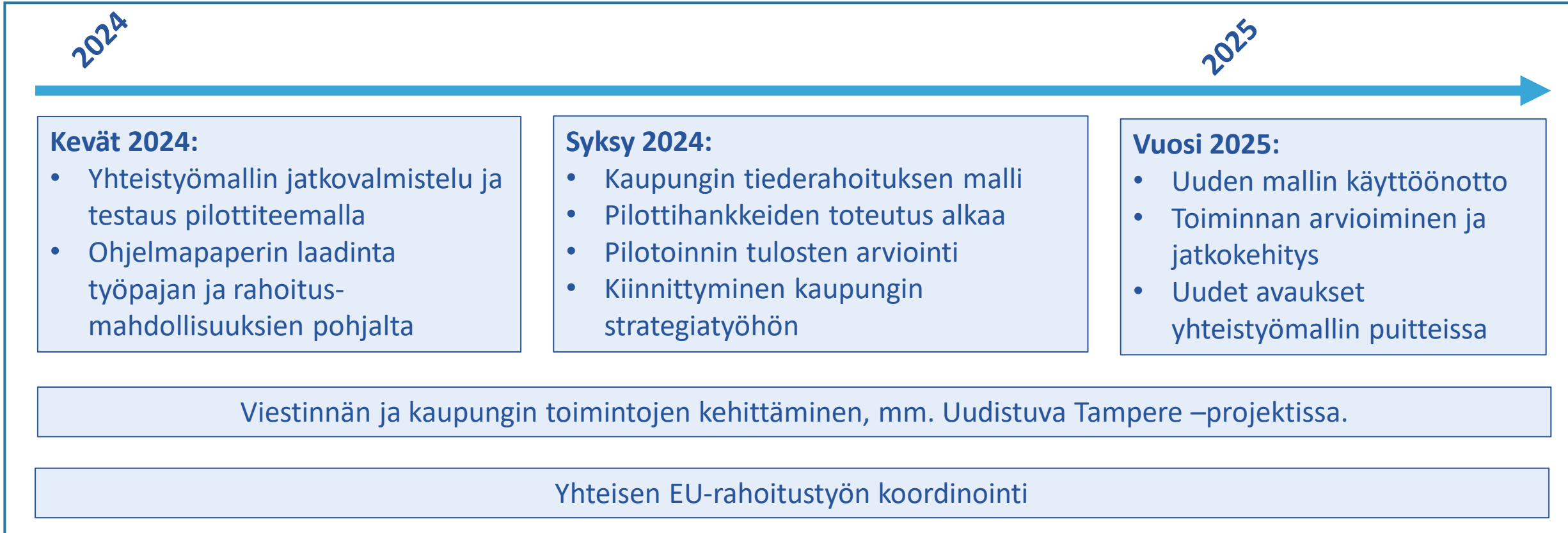
Tutkimus- ja koulutusyhteistyön taustaa

- Tampereen kaupungin ja Tampereen korkeakouluyhteisön kumppanuussopimus linjaa yhteistyön kehittämisestä:
 - *Kehittää TKIO-yhteistyön vaikuttavuutta kaupungin ja sen palveluiden kehittämisessä ja vahvistaa tietoperusteisen päätöksenteon edellytyksiä.*
- Kumppanuussopimuksen **ohjausryhmässä TKI-toiminnan edistäminen valikoitui yhdeksi vuoden 2024 kärkiteemoista.**
- **EU-rahoitusyhteistyö** (Tampereen kaupungin EU-toimisto, Itämeri-instituutti, Tampereen yliopisto ja ammattikorkeakoulu, Business Tampere) on edennyt tasolle, jossa yhteisiä projektisuunnitelmia pystytään alkaa muodostamaan aikaisempaa koordinoitummin (mm. Kestävä kaupunki –teeman alla).
- Käyttöön otettavalla TKIO-yhteistyömallilla tavoitellaan ratkaisuja ja vaikuttavuutta kehitettäessä yhtäältä kaupungin prosesseja ja palveluja kuin toisaalta ratkaistaessa yhteisiä alueellisia haasteita.
- Käynnissä myös keskustelut TKI-yhteistyöstä Pirhan kanssa osana yhdyspintatyötä.
- **Kaupunki on myöntänyt avustusta elämystalouden professuurille 50 000 euroa vuodelle 2024 ja 100 000 euroa vuosittain vuosille 2025–2028. (Elosa § 187, 13.12.2023)**

Kaupungin TKI-yhteistyömalli

- Kaupungin TKI-yhteistyön toteuttamiseksi on muodostettu rakenteita, ja laadittu missiovetoinen TKIO-malli, jonka tarkoituksena on auttaa kumppanosapuolia vastaamaan alueen strategisiin haasteisiin.
 - Toimintamallin valmistelun taustalla on kumppanuussopimuksen muodostama runko, tutkimuskirjallisuutta sekä laajat haastattelut kaupungin sisäisesti.
- Vuoden 2024 TKIO-pilottiteemaksi valikoitui strategisesti tärkeä haaste: **Osaavan työvoiman saatavuus ja saatavuuden varmistaminen**. Haasteen pohjalta määritellään tarkemmat tehtäväalueet, joita yhdessä kumppaneiden kanssa pyritään ratkaisemaan projekti- ja hanketyöllä ja muilla avauksilla.
 - Tarkastelussa on laajempi alueellinen näkökulma.
 - Mahdollisuus kohdentaa kaupungin tutkimusrahoitusta strategialähtöisiin avauksiin.
- Lisäksi kumppanuusyhteistyön edistämiseksi on keskeistä kaupungin henkilöstön ja kehittämistoiminnan tukeminen, mm. osana Uudistuva Tampere –kokonaisuutta.
- Tavoitteena on mahdollistaa yhdessä kumppaneiden kanssa laajentuva alueellinen hankeyhteistyö, joka tuottaa alueelle innovaatioita ja rahoitusta.

TKIO-mallin edistämisen seuraavat askeleet

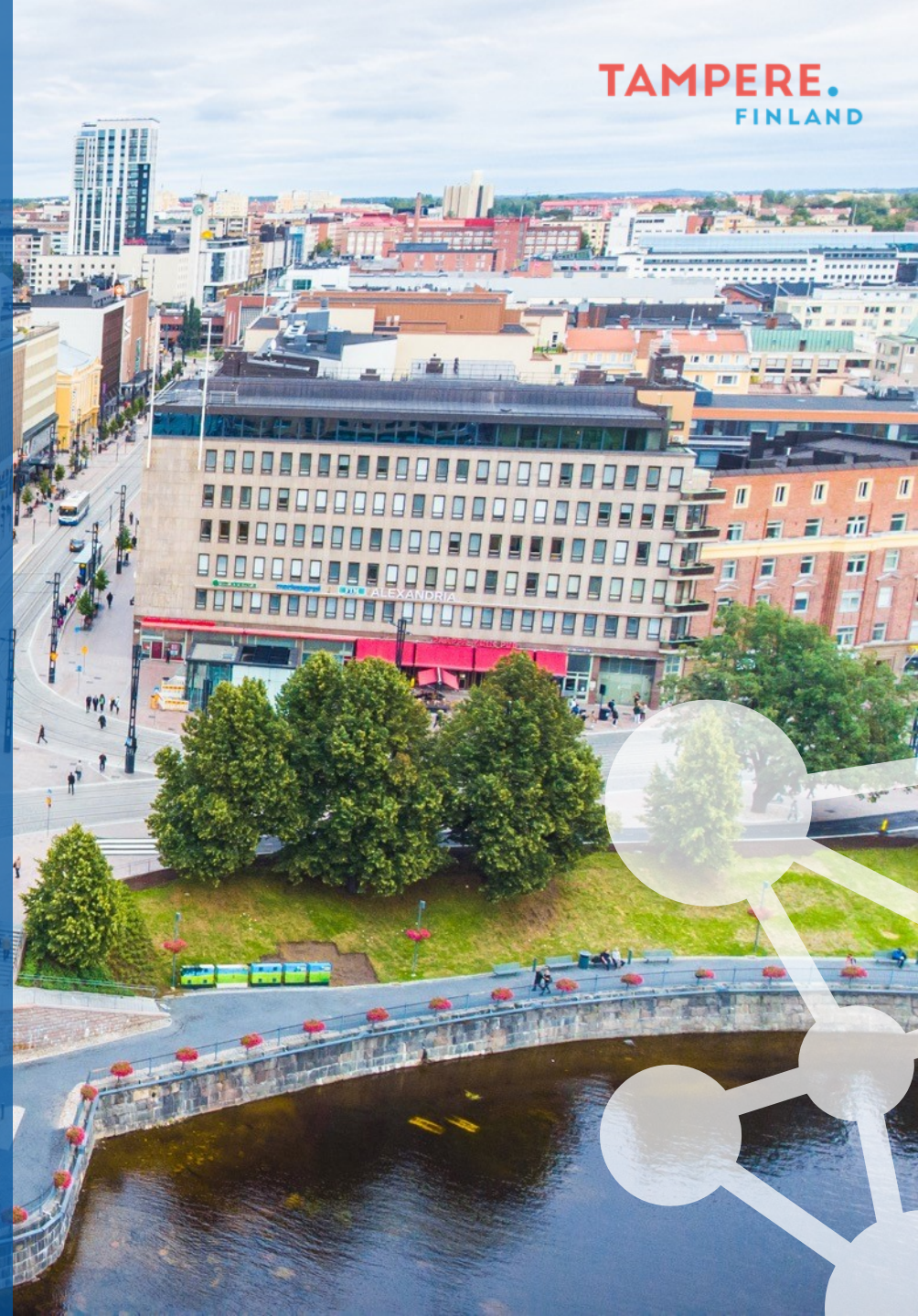

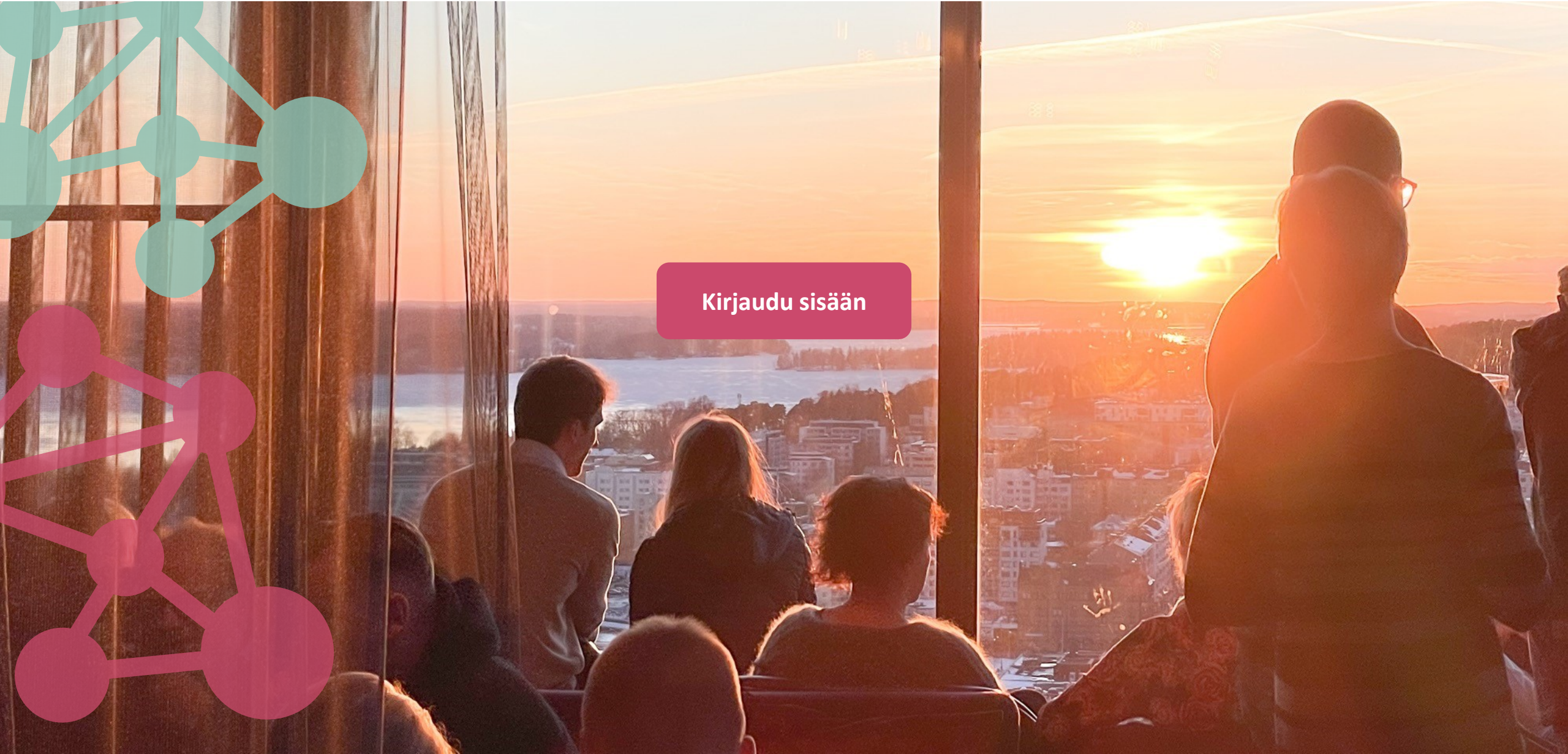
Kaupungin tiedeapurahatoimikunnan/tiederahaston toiminta loppuu vuoden 2025 alussa (KH 20.11.2023 § 464). Tiedeapurahatoimikunnan määrärahoja on tarkoitus käyttää jatkossa kaupunkitasoisen TKI-toiminnan aloitteiden tukemiseen strategialähtöisesti.

Tampere insider - verkkoalusta

- Yhteistyössä kaupungin, korkeakouluyhteisön ja Business Tampereen kanssa rakennettu digitaalinen yhteistyöalusta.
- Alusta vastaa tunnistettuihin tarpeisiin alueellisen yhteistyön, intressien ja yritysten, osaajien sekä ideoiden kohtaamispaikkana.
- Alustaa on pilotoitu kevään 2024 aikana, tavoitteena on sen hyödyntäminen erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden tueksi.

[Kirjaudu sisään](#)

Tampereen korkeakouluyhteisö osana ekosysteemisopimusta

150 M€

Julkinen rahoitus
2021-2027

8 % Suomen EAKR-potista, 90 M€ (EU+valtio).
Lisäksi mahdollisuus ESR+ ja JTF-rahoitukseen.

16

Ekosysteemi-
sopimusta

112

Hankekokonaisuutta
käynnissä 4/2024
(volyymi 52 Me
EU +valtio)

Kehitysyhtiöt, kaupungit,
tutkimuslaitokset,
korkeakoulut

ESR+ ja EAKR -hankepari tukevat alueellista innovaatiotoimintaa

Tavoitteena kiihdyttää uusien innovaatiotiimien syntymistä ja kasvamista startup-yrityksiksi, kannustaa pk-yrityksiä kehittämään TKI-toimintaansa sekä kehitetään Tamperetta innovaatioympäristönä.

Hankeparin neljä työpakettia tukevat toisiaan tavoitteiden saavuttamisessa.

Kokonaisuudella edistetään Tampereen profiloitumista innovaatiotiimien keskittymäksi.

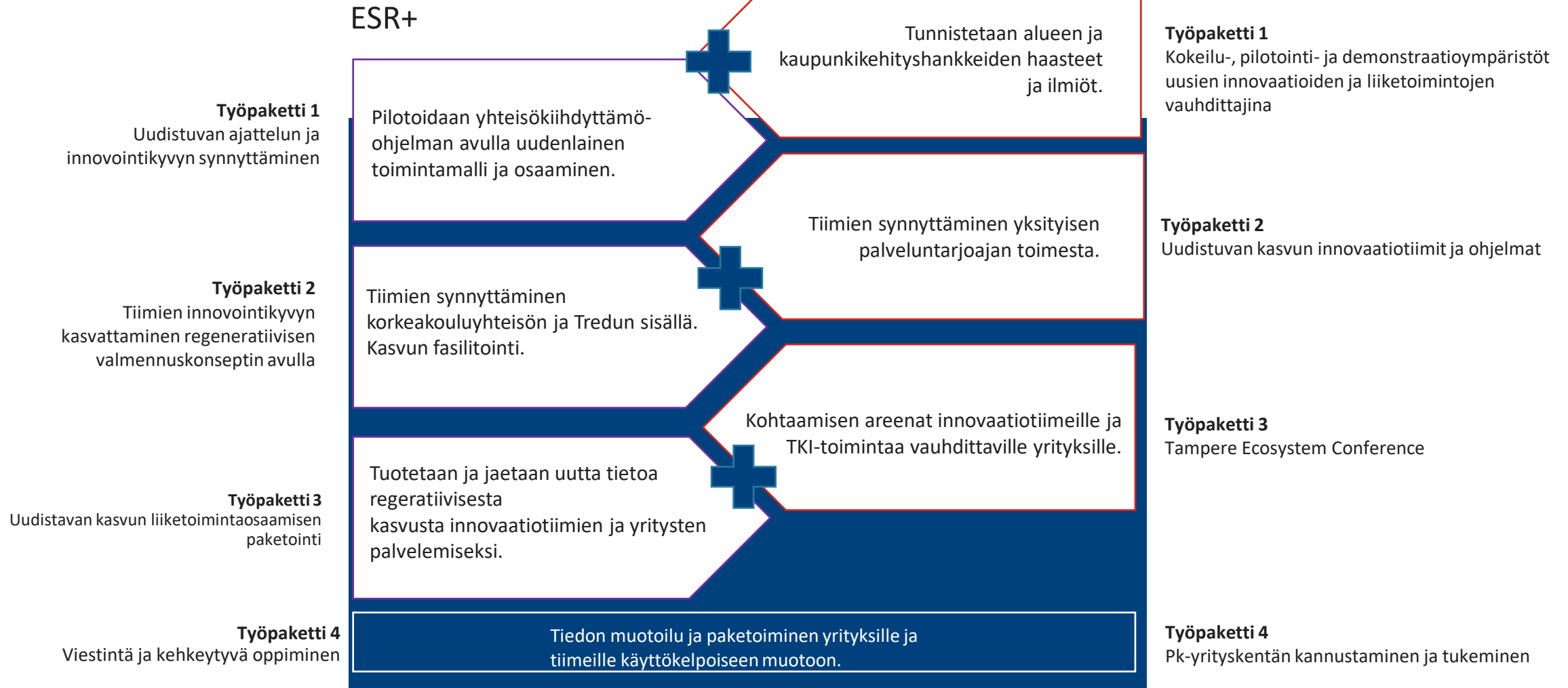
collaborate

Co-creation, ad-hoc meetings and creative encounters, setting the scene for innovations that are the key to success

In the contemporary work world, collaboration and innovation play a key role in developing organisations that lead success. By providing tools, an work environment that encourages spontaneous encounters and enables efficient collaboration between employees, employees can carry out creative, innovative and productive teamwork. A happy work environment where employees have the opportunity to work individually and together.

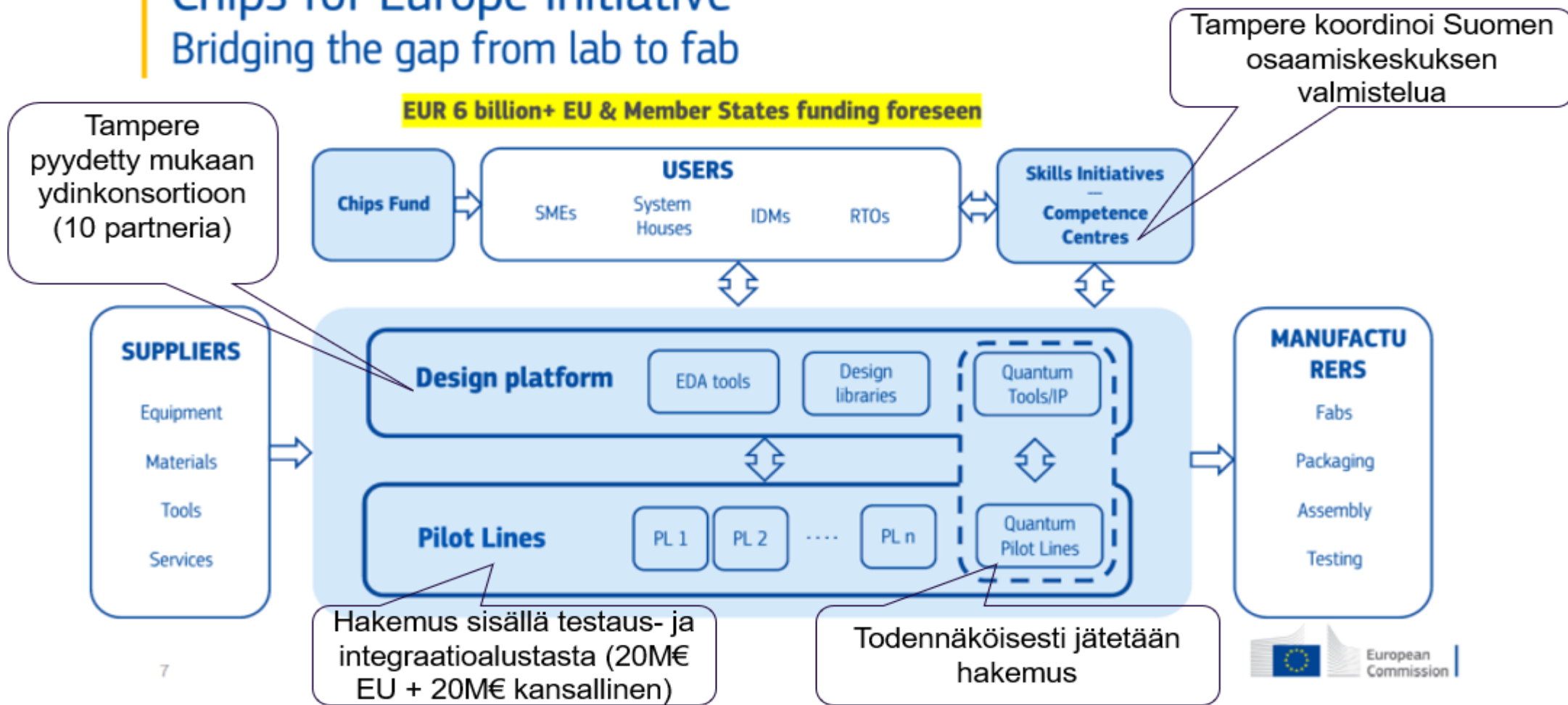
Hankeparin yhteispeli

EAKR

Sirutoiminnan tilannekatsaus

Chips for Europe Initiative Bridging the gap from lab to fab

Yhteisen edunvalvonnan nostoja

”Vetovoima tarvitsee tekijänsä”

Edunvalvonnan tilanne esitelty KH:lle tarkemmin omassa katsauksessaan. Nostoja yhteisistä tavoitteista korkeakoulujen kanssa:

Tampereen ja Pirkanmaan tavoitteet kehysriiheen:

ERITYISOSAAMINEN 26 M€	<ul style="list-style-type: none">Alueella on vahvaa osaamista siruteknologiassa ja kokonaisturvallisuudessaSiruosaamiskeskuksen ja -pilotointilinjojen valtion vastinrahoituksen varmistaminen (26 M€, Business Finland, rahoitus 2025-)
KORKEAKOULUTUS 20 M€	<ul style="list-style-type: none">Korkeakouluopiskelijoiden määrän lisäystarve on 700 paikkaa ja ammatillisen koulutuksen lisäystarve on 1100 paikkaa (20 M€, 2025-)
TYÖLLISYYS 10 M€	<ul style="list-style-type: none">Pirkanmaan työllisyysmäärärahoihin tarvitaan jo 2024 aikana 10 M€ lisäys palveluiden turvaamiseksi.

Muita teemoja esimerkiksi varhaiskasvatuksen osaajapulaan vastaaminen.

Muita ajankohtaisia nostoja

Muita ajankohtaisia nostoja

- Kumppanuussopimuksen ohjausryhmä kokoontuu 2. toukokuuta.
- Sopimuksen nykyinen kausi kestää vuoden 2025 loppuun asti, ja seuraavan sopimuskauden valmistelu alkaa vuoden 2025 keväällä.
- Tavoitteena on kaupungin ja korkeakoulujen erilaisten yhteistyösopimusten tuominen yhden sateenvarjon alle.

Kiitos!

Max Liikka
Erityisasiantuntija,
korkeakouluyhteistyö

+358 41 7308868

max.liikka@tampere.fi